

**Миглена Павлова, изпълнителен директор на Агенцията по
обществени поръчки: Обмисляме забрана за анексите към
договори, освен в регламентирани случаи**

**Най-рискови са големите инфраструктурни обекти, задълбочаването
на контрола ще се насочи основно към тях**

03.08.2010

Миглена Павлова е родена в София. Завършила е счетоводство и контрол в УНСС. Дипломиран експерт-счетоводител, главен асистент е в катедра "Финансов контрол". Специализирала е финансов, данъчен и одиторски контрол. В периода 2002 – 2003 г. е член на независимата комисия, определена от НС за одит на годишния отчет за изпълнението на бюджета и годишния финансов отчет на Сметната палата. Изпълнителен директор на Агенцията по обществени поръчки е от 23 април 2004 г. Владее руски, френски и английски език.

- Г-жо Павлова, какво наложи по-малко от месец след приемането на последните промени в Закона за обществените поръчки премиерът Бойко Борисов да заяви, че трябва да се изработи изцяло нов закон?

-Законодателство за обществените поръчки имаме вече 13 години, т.е. първият закон е от 1997 г. От 2004 г. насам, откакто за първи път в България е приет Закон за обществените поръчки, който въвежда европейското законодателство, са приети 4 европейски директиви в тази област. Успоредно с това се промениха няколко регламента, приложими в страната ни като член на общността. Казвам това, за да стане ясно, че това законодателство е доста променливо, тъй като

регламентира обществените отношения в икономиката, между държавата и бизнеса, а те се развиват много динамично. Всяка държава трябва да преосмисли и пречупи през своята призма, политика и практика тези европейски правила. Затова съществува 2-годишен период, през който държавите трябва да въведат законодателството, като го адаптират към националната си система.

Това, че променихме закона няколко пъти, не означава, че сме приключили процеса. Напротив, той търпи развитие и продължава. С последните промени в ЗОП, освен че се въведе новата директива, свързана с реда за обжалване, бяха насочени и към облекчаване на процедурите, в полза на бизнеса и на възложителите. Например дадена е възможност за допълване на документите за подбор, за да не бъдат отстранявани конкурентоспособни оферти само по формални причини като липса на някакъв документ или пък подпис. Сега ни предстои да въведем още една директива в областта на отбраната и сигурността. При подробен анализ се вижда, че законът, който действа от 2004 г. и поредицата от промени, които се наложиха от директивите, би могъл да бъде структуриран по един по-лесен и достъпен за ползване начин. Нашето законодателство е напълно хармонизирано с европейското и не трябва да се очаква, че в новия закон ще бъдат въведени напълно нови правила и процедури. Напротив, нещата ще бъдат по-систематизирани, усъвършенствани и допълнени, като ще бъдат въведени изискванията на новите директиви.

- А как да си обясним негативната оценка в последния доклад на ЕК за работата по обществените поръчки в България?

- В доклада на ЕК в частта за обществените поръчки се казва, че се препоръчва на България да прави постоянен анализ на риска от прилагането на законодателството във връзка с осъществяване на предварителен и последващ контрол. В отговор на тези препоръки правителството одобри екшън план с конкретни мерки. Предвиждаме да се създаде междуведомствена работна група за анализ на риска и да се обсъди кои норми трябва да се променят, за да бъдат по-гъвкави в работата с бизнеса и администрацията. Ще се предложат промени, като принципите и основните правила остават същите.

- Но все пак в един нов закон трябва да има нови моменти. Кои ще са те? Как ще се променят условията за обществените поръчки така, че да има прозрачност в правилата и равнопоставеност на участниците в търговете?

- И досега се въведоха доста правила за прозрачност. Една от целите ни е да се систематизира това законодателство, което ще го направи много по-лесно разбираемо и съответно - приложимо. Например по отношение на критериите за подбор на кандидатите - много точно и ясно трябва да дефинираме какво може да изисква възложителят, с какви документи те да се доказват и т.н. С последните промени в закона направихме работата на комисията по търговете доста по-прозрачна чрез участие на външни експерти, с публичното отваряне на оферти, обявяването на резултатите преди отваряне на ценовата оферта и др.

- Кои обществени поръчки ще се определят като рискови?

- Несъмнено най-рискови са големите инфраструктурни обекти и други значими проекти, където се влагат огромни инвестиции. Задълбочаването на контрола ще се насочи основно към тях.

- Новият закон ще допуска ли допълнителни анекси към вече сключени договори?

- Забраната за анексиране на договорите бе в центъра на много дискусии и анализи. Подписването на анекс към договор за обществена поръчка би могло да бъде основание за тотално заобикаляне на закона. В момента законът предвижда изменение само в точно определени случаи. Мислим да направим този механизъм по-гъвкав – да има забрана, но и да се допускат регламентирани случаи, при които наистина е необходимо подписването на анекс.

- Ще има ли нови функции агенцията?

- В посока на засилване на предварителния контрол преди сключването на договорите т.е. за превенция срещу допускане на грешки.

- Какво и как контролира агенцията по-точно?

- Има два вида контрол. Единият е за големите поръчки, финансирани с евросредства. Примерно в строителството, проверяваме проектите на документации на проекти над 9,5 млн. лв. Агенцията заедно с управляващите органи на оперативните програми проверява проектите на документации и даваме препоръки как да бъдат отстранени проблемите преди откриването на процедурите. Другият вид контрол е за прилагане на процедурите на договаряния без обявление. Тези процедури изключват свободната конкуренция, поради което основанията за прилагането им са строго дефинирани. Агенцията е някакъв външен коректив и помощник на възложителя. Ние не сме разследващ орган, нито орган, който наказва. Работим основно в подготвителната част на обществените поръчки, която е най-важна, така че ако всичко се подреди и се случи по правилата, всъщност няма да има нужда от последващ контрол и обжалване. Становищата ни са публични и могат да се прочетат на сайта на агенцията. Усилията ни са насочени за превенция на грешки и нередности в този първоначален етап.

- Кой контролира самите търгове и изпълнението на поръчките?

- Последващия контрол правят Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата.

- Какви са най-честите грешки, които откривате в документацията по търговете?

- Най-чувствителният момент е с изискванията към кандидатите - кого допускат, какви са минималните изисквания, които поставят за конкретната процедура, при изготвяне на методиките за оценка, смесване на критериите. Установяваме като нередности някои дискриминационни изисквания, които може и да са допуснати неволно. Спечелването на обществена поръчка е състезание между бизнеса и за да бъде честна надпреварата, трябва да са много ясни правилата. Нашата работа е да няма неясни или прекомерни изисквания и възложителят да избира субективно, който му харесва.

- Има ли статистика какъв процент от сключените договори по обществени поръчки вие контролирате предварително?

- За година и половина сме проверили 102 документации за поръчки, финансирани с европари, а за 2009 г. са проведени 7809 процедури, което изглежда минимален процент. Ние нямаме административен капацитет да проверяваме на 100% документациите по обществените поръчки. Това никъде по света не се прави. От проверените поръчки, финансирани с европейски средства, 65 са за услуги, 28 за строителство и 9 за доставки. Най-много са големи инфраструктурни проекти по оперативните програми за регионално развитие и околна среда. Бенефициенти са били в 43 от случаите агенции, в 36 – общини и в 19 - министерства. Контролът е приключил с издаването на доклад с множество препоръки. Проверяваме проекти, финансирани с евросредства до 1 млн. лв. за услуги и доставки, а за строителство – според европейските прагове от 4,525 млн. евро. Оказва се, че от 99 процедури, които сме проверили към 1 юни, 63 са за услуги, 28 са за строителство. По втория вид контрол за година и половина сме проверили 343 процедури. В 105 от случаите сме се произнесли, че процедурата е напълно законосъобразна, в 66 от случаите е под условие и в 65 - процедурата не съответства на закона. Тези данни се публикуват на сайта на агенцията.

- ЕК препоръча да се подсили административният капацитет на Агенцията по обществените поръчки. Трябват ли ви още специалисти, при положение че провеждате административна реформа и съкращения?

- Да, необходими са ни още специалисти. Сега в агенцията работят 55 души, а тези, които осъществяват контрол, са 10-12, което е крайно недостатъчно. Ние не само контролираме проектните документации, но и следим европейското законодателство, подготвяме проекти на нормативни актове, подпомагаме методологически целия процес на възлагане, както и много други дейности, които законодателят ни е възложил.

Интервюто взе Лили Мирчева

lili_hris@abv.bg

<http://www.klassa.bg/>